

Dk. David Turner, Injili ya Yohana, Kikao cha 4, Yohana 1:19-2:12

© 2024 David Turner na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. David Turner katika mafundisho yake juu ya Injili ya Yohana. Hiki ni kipindi cha 4, Ushuhuda wa Yohana na Ishara ya Kwanza ya Yesu huko Galilaya. Yohana 1:19-2:12.

Hujambo, David Turner tena na tunafanyia kazi video yetu ya nne katika mfululizo wa video wa John kwa ajili ya kujifunza Biblia . Tumemaliza tu video yetu kwenye utangulizi wa Injili ya Yohana, ambamo tuliangalia jinsi Yohana amepanga kwa uangalifu sana dibaji na kuiweka wazi, tukisisitiza kwa uangalifu mada ambazo sasa atatuonyesha kadiri masimulizi yanavyoendelea. Kwa hiyo, kuanzia hapa na kuendelea katika Yohana, tutakuwa tukiangalia simulizi.

Dibaji, bila shaka, ni aina tofauti kuliko simulizi. Kwa hivyo, tunaangalia zaidi harakati za kihistoria kutoka mwanzo hadi mwisho wa kipindi au tukio katika Biblia. Tutajaribu kuichukua kwa tukio, hata tunapofanya zaidi ya onyesho moja katika kila video ili tufasiri hadithi kama hadithi.

Tulizungumza hapo awali kuhusu aina ya Injili ya Yohana na jinsi kitabu hiki kinaleta maana. Inaleta maana kwa kusimulia hadithi awamu kwa awamu. Na kwa hivyo badala ya kuchagua tu mistari bila mpangilio ambayo inaweza kutufanya kuwa muhimu kwa sababu yoyote isiyo ya kawaida katika maisha yetu ambayo tumepitia siku hiyo, tunafanya vyema tunapoangalia kitabu chochote cha masimulizi cha Biblia, achilia mbali Yohana, kuona jinsi aya tunazopenda zimewekwa kwenye hadithi inayosimuliwa na kuhakikisha kuwa tunaielewa katika muktadha huo kabla hatujaanza kujifanyia matumizi na kuiweka kwenye viunzi vya jikoni.

Kwa hivyo, hebu tujaribu kuepuka kuwekwa wazi mara moja kwa Yohana na tuitazame jinsi inavyotujia katika hadithi na kisha tutengeneze vibao ikiwa ni lazima baada ya kufanya kazi ya aina hiyo. Kwa hivyo, tuko katika video hii tukijaribu kuelewa mtiririko wa Injili ya Yohana kutoka sura ya 1 mstari wa 19 hadi sura ya 2 na mstari wa 12. Itakuwa mazoezi yetu katika video hizi zote za masimulizi ya pericope kujadili kwanza mtiririko wa simulizi, ili kutoa tu muhtasari wa kile kinachowasilishwa kama kinatokea.

Kisha tutafikiria jinsi kile kinachotokea kilivyopangwa katika muundo ikiwa kuna kitu cha kupendeza kuhusu jinsi hadithi imesimuliwa. Kisha tutachagua tu mambo kutoka kwa hadithi hiyo ambayo yanaonekana kuwa ya thamani na ya kuvutia kwa majadiliano zaidi. Wakati mwingine itakuwa mambo ya kisarufi, wakati mwingine mambo ya usuli, mambo ya kihistoria au kijiografia, na wakati mwingine maswali ya ufafanuzi na kitheolojia.

Kwa hivyo, kisha tutaanza na muhtasari tu wa kile kilicho katika kifungu na tutafikiria jinsi vifungu vimewasilishwa kwetu kimuundo na tutajaribu kuchukua tu baadhi ya mambo ya mada ambayo yanaonekana kuwa ya thamani zaidi kwa masomo ya ziada. Kwa hivyo, tunapoanza kuangalia mtiririko wa simulizi wa Yohana 1:19 hadi sura ya 2:12, tunaangalia jinsi Yohana Mbatizaji, ambaye ametajwa katika utangulizi wa kitabu, sasa ni aina ya mwanzo wa kuwaelekeza watu kwa Yesu. Na inaweza kuwa hali ya huzuni kwa Yohana kama hangejua utume wake kutoka kwa Mungu ulikuwa nini, kwa sababu sura inaendelea anapoteza wanafunzi wake kwa sababu anaelekeza kwa Yesu na wanafunzi wake wanapata ujumbe na wanaenda kumfuata Yesu.

Kuna baadhi ya maneno ya baadaye kutoka kwa Yohana kwa athari ya yeye lazima kuongezeka na mimi lazima kupunguza katika sura ya 3, lakini hapa tuna katika sura ya 1 kuona kwamba kucheza nje mbele ya macho yetu. Kwa hiyo, tunapoangalia Yohana sura ya 1 mistari ya 19 hadi 34, tunaona Yohana akitoa ushuhuda wake kama ilivyokuwa na jambo la kwanza analozungumza nalo ni kundi la watu ambao wametoka katika jangwa la Yudea, kwa wazi kutoka Yerusalemu, ili kuelewa kile alichokuwa akifanya huko nje. Ni wazi kwamba ripoti zilikuwa zimewafikia wenye mamlaka huko Yerusalemu na walitaka kujua ni nini kilikuwa kinatendeka kule jangwani.

Labda waliogopa vuguvugu maarufu la kimasiya ambalo lingeelekea kuasi Roma na walitaka kujua kuhusu hilo na kulizuia lisilete tatizo kubwa. Kwa hiyo, tunaanza kusoma katika 1:19 hapo huu ni ushuhuda wa Yohana. Hilo ni la maana sana kwamba masimulizi ya Yohana yanaanza hivyo kwa sababu tumeambiwa kuhusu ushuhuda wa Yohana katika utangulizi na sasa maneno ya kwanza kabisa ya masimulizi yanaanza na huu ulikuwa ushuhuda wa Yohana.

Huu ndio ushuhuda wa Yohana wakati viongozi wa Wayahudi kule Yerusalemu, makuhani na Walawi walipomwuliza yeye ni nani. Kwa hivyo, anasema mimi si Masihi na kwa hivyo tuna mahojiano haya ya kuvutia ambayo yanaondoa orodha. Sawa, sio ukaguzi wa Masihi.

Wanamuuliza basi wewe ni nani? Je, wewe ni Eliya? Hapana. Tia alama kwenye kisanduku hicho. Je, wewe ni nabii? Hapana.

Tia alama kwenye kisanduku hicho. Halafu hatimaye wanasema vizuri basi wewe ni nani? Hayo yalikuwa masanduku yote waliyokuwa nayo. Tupe jibu.

Kwa hiyo, Yohana anajibu kwa maneno ya Isaya, Mimi ndiye yule wa sauti inayoita nyikani. Nyoosheni njia ya Bwana. Inarejelea basi kwenye Isaya sura ya 40 ambapo Isaya anaonekana kuwa anazungumza juu ya kitu cha msafara mpya na kutandaza vilima na mabonde ya nyika ili kuruhusu njia ya Bwana kusafishwa.

Kisha wanamuuliza swali kuhusu ubatizo wake na anasema mimi ninabatiza kwa maji, mstari wa 26, lakini kati yenu amesimama mmoja msiyemjua. Anakuja nyuma yangu na mimi sistahili kumvua viatu vyake. Wakati mwingine napenda kusema sistahili kuangaza viatu vyake, lakini nadhani hiyo itakuwa hali tofauti ya kitamaduni.

Kwa hivyo, huku ndiko kukutana kwa mara ya kwanza kwa ushuhuda wa Yohana anapoelezea utambulisho wake na kile anachofanya kwa viongozi wa Kiyahudi, lakini tunaendelea na kisha sehemu inayofuata ambapo anazungumza juu ya Yesu moja kwa moja anapomwona Yesu akija kwake katika mstari wa 29 na anatomia lugha kwa athari, tazama au tazama Mwana-Kondoo wa Mungu anayeondoa dhambi ya ulimwengu. Anapotumia neno mwana-kondoo kumwelezea Yesu anajumuisha lugha yote katika Agano la Kale kuhusu mwana-kondoo wa dhabihu labda akilenga Pasaka na dhabihu nyingine zote za hekalu zinazohusisha wana-kondoo. Tunaweza hata kufungua njia ambayo Yesu anaiondoa dhambi ya ulimwengu si tu kwa kusamehe dhambi ya wale wanaomgeukia bali kwa kuwahukumu wale wasiofanya hivyo na kuondoa dhambi kutoka kwa ulimwengu.

Hakika, zote mbili hizo ni sehemu ya kazi ya Yesu Kristo. Kwa hiyo, Yohana anaendelea kueleza Yesu katika sehemu hii na kusema juu yake kuwa ndiye atakayebatiza kwa Roho Mtakatifu katika mstari wa 33. Hii itakuwa sehemu muhimu sana ya masimulizi ya Yohana wakati Yesu anazungumza kuhusu Roho hasa katika hotuba ya kuaga kuwa ndiye atakayekuja pamoja na wanafunzi kuendelea na uwepo wa Mungu ambao Yesu amekuwa akidhihirisha.

Kwa hiyo, ushuhuda wa Yohana kwa Yesu ni kwamba yeye ni Mkombozi, yeye ni Mwana-Kondoo wa Mungu na anajua Yesu ni nani mtu huyu kwa sababu Roho ndiye anayeshuka juu yake, mstari wa 33, na kubaki. Nadhani wazo kwamba Roho hushuka na kubaki juu yake ni jambo muhimu hapo. Jinsi hasa Yohana aliona jambo hilo likitukia na kuwazia jambo ambalo haliko wazi katika Yohana.

Katika Injili za muhtasari bila shaka tuna muktadha kwamba hii ilitokea wakati Yohana alipombatiza Yesu na kulikuwa na kitu cha theophany pale ambapo Roho wa Mungu aliweza kuonekana kama njiwa akishuka juu ya Yesu. Ubatizo na hesabu ya njiwa haipo hapa katika Yohana lakini Yohana anatuambia kitu juu ya Roho akishuka kutoka mbinguni kama njiwa ikiwa aliona kitu kinachofanana na njiwa au huo ni mfano tu siko wazi kwangu katika mstari wa 32 lakini anasema najua na ninashuhudia kwamba huyu ni mteule wa Mungu. Kwa hiyo, katika hatua hii, wanafunzi wa kwanza wa Yesu wanaanza kumjia na bila shaka, wao ni watu ambao wamekuwa wafuasi wa Yohana.

Kwa hiyo, tunaona kwanza Andrea na Petro katika mstari wa 35 hadi 42 na Filipo na Nathanaeli katika mstari wa 43 hadi 51 na inafurahisha kuona jinsi watu hawa wanavyoingiliana na Yesu na jinsi wanavyoingiliana wao kwa wao. Wale watu wawili wa kwanza, Andrea na Petro, wanavutia kwa sababu wanamfuata Yesu tu bila

kusema kwa dhahiri hivyo anageuka na kuwaona wanafuata na kusema unataka nini ambayo ni aina ya njia ya kuvutia ya kuanza kumfuata Yesu. Kwa hivyo, wanasema unasema wapi anasema njoo utaona hiyo ni njia ya fumbo ya kuelezea mambo na njoo utaona zaidi ya unavyogundua nina hakika.

Sura inapoisha na Yesu anazungumza na Nathanaeli katika sura ya 1 mstari wa 51, anasema ikiwa unashangaa kwamba niliweza kuelewa ulikuwa chini ya mtini wakati unatoa maoni yako kuhusu hakuna kitu kizuri kinachotoka Nazareti bado haujaona chochote bado utaona mbingu zimefunguka na malaika wa Mungu wakipanda na kushuka juu ya Mwana wa Adamu. Inafurahisha kwamba mstari wa 39 uje na utaona namna ya kutarajia mstari wa 51. Kwa hiyo, tuna basi watu wawili wa kwanza Andrea na Petro na kisha tuna Filipo na Nathanaeli katika 43 na wanaofuata.

Kesho yake Yesu aliamua kuondoka kwenda Galilaya akamkuta Filipo akamwambia nifuata. Filipo kama vile Andrea na Petro alitoka katika mji wa Bethsaida wakati Filipo alipomwona Nathanaeli na kumwambia kwamba tumemwona yule ambaye Mose aliandika habari zake katika Sheria, ambaye manabii waliandika juu yake Yesu wa Nazareti, mwana wa Yosefu. Jibu la Nathanaeli lilikuwa la kufurahisha sana kimsingi alisema yale yaliyomjia akilini na hakutia sukari hata kidogo akasema Nazareti inaweza kutoka huko na Filipo akasema njoo uone akirudia sana katika mstari wa 46 kile Yesu alikuwa amemwambia katika mstari wa 38.

Kwa hiyo, Yesu anamwona Nathanaeli akikaribia akisema hapa kweli ni Mwisraeli ambaye ndani yake hamna hila. Kwa namna fulani Nathanaeli alitambua kwamba Yesu aliposema hivyo alitazama moja kwa moja moyoni mwake na kuelewa yeye ni nani na kudokeza kwamba hata alikuwa amemsikia akisema yale aliyosema kuhusu Yesu. Nathanaeli anasema umenijua? Yesu anasema nilikuona ukiwa bado chini ya mtini kabla Filipo hajakuita. Hii inatosha kwa Nathanaeli kusema rabi wewe ni mwana wa Mungu wewe ni mfalme wa Israeli na Yesu kimsingi anamwambia usemi tunaosikia katika utamaduni wa pop wakati wote haujaona chochote na kwa maneno ya mwisho hapa katika sura ya 1 mstari wa 51 anarudi kwenye kitabu cha Mwanzo na kuelezea uzoefu wa Yakobo katika kitabu cha Mwanzo.

Kwa hiyo, tunao wanafunzi wa kwanza wa Yesu wakati huo Andrea na Petro Filipo na Nathanaeli labda pia tunapaswa kutaja hapa kitu ambacho tulipuuza kitambo kidogo ambacho ni kusema Yesu anamrejelea Petro katika mstari wa 42. Yesu akamtazama na kusema wewe ni Simoni mwana wa Yohana utaitwa Kefa ambalo ni la Kiaramu ni dhahiri kwamba Kefa linahusiana na neno la Kigiriki Petro ambalo tutaenda kumsikia akielezewa baadaye katika injili hii. Kwa hiyo baada ya kuwapokea wanafunzi wake wa kwanza sasa tunaambiwa kwamba Yesu amealikwa kwenye karamu ya arusi huko Kana ya Galilaya na kuna tatizo la kuaibisha huko ambalo linampelekea kufanya muujiza wake wa kwanza ishara yake ya kwanza.

Mama yake Yesu anakuja kwake na kusema kwamba hawana divai yoyote wameishiwa na divai. Pengine ni vigumu kwa sisi walio Marekani na nchi nyingine duniani kote labda kuelewa jukumu la divai katika utamaduni huu wa kale. Baadhi yetu labda tunatoka katika malezi ya kidini ambapo unywaji pombe kwa namna yoyote haukubaliki na wengine wamefundishwa kujiepusha na aina yoyote ya vileo kama kanuni ya kidini.

Wengine wanajua vizuri sana madhara ambayo ulevi unaweza kusababisha katika familia na katika jamii. Katika nyakati za zamani haswa katika Israeli, hakuna maoni yoyote kati ya haya ya pombe ambayo yangejulikana sana kwa sababu divai ya pombe ilikuwa tu suala la kujikimu. Kwa hiyo, unaweza kuwa na shamba la mizabibu na ukawa na zabibu unaweza kula vyote unavyotaka lakini huwezi kuzila haraka za kutosha na huwezi kuzihifadhi vizuri sana hivyo unatengeneza mvinyo na hivyo unaishi kwa hiyo na unachanganya na maji hukunywa moja kwa moja katika nyakati za kale.

Kwa hiyo, kukosa divai kwenye karamu kubwa ya ndoa ya kidini siku hiyo lilikuwa jambo la kufedhehesha sana kwa mwenyeji wa karamu hiyo kwa familia hasa kwa baba ya bibi-arusi ikiwa alikuwa mwenyeji au bwana arusi ambaye alikuwa akiandaa karamu hiyo. Kwa hiyo, Mariamu anapokuja kwa Yesu na kusema hawana divai si rahisi sana kwenda chini kwenye duka la bidhaa na kununua sanduku jipya au chochote kile. Lazima uende kwenye kijiji kinachofuata au chochote ili kuipata au huwezi kuifanya kutoka mwanzo ni wazi haraka sana.

Kwa hiyo, Yesu anashughulikia suluhu kwa njia iliyofichwa sana. Anachukua tu maji yaliyokuwa kwenye vyombo vya mawe kwa ajili ya utakaso na kuyageuza kuwa divai bila hata kuwajulisha watu wengi sana kinachoendelea. Ni watumishi tu waliochukua maji hapo awali walijua kilichotokea tunaambiwa hapa katika mstari wa 9. Hata hivyo, mara tu watu walipoanza kunywa divai ambayo Yesu alikuwa ametengeneza kutoka kwenye maji, mkuu wa karamu aliwaita bwana-arusi kando na kusema kila mtu ana divai nzuri kwanza na kisha baada ya watu kunywa divai kwa muda na labda hawana uwezo wa kupambanua.

Lakini alisema umehifadhi bora hadi sasa. Nashangaa mtu aliyeambiwa hivyo alikuwa akifikiria nini kwani labda alikuwa anajua kuwa maji yalikuwa na mvinyo kabisa. Kwa hiyo lazima hilo lilikuwa jambo la kushangaza sana kwake.

Kwa hiyo, tuna maoni hapa mwishoni mwa sehemu katika mstari wa 11 ambayo inasema Yesu alifanya hapa Kana ya Galilaya ilikuwa ishara ya kwanza ambayo kupitia hiyo alifunua utukufu wake. Kwa hiyo, tunakumbuka sasa kutoka katika utangulizi ambao tumeutazama hivi punde katika kanda ya mwisho kwamba Yesu alikuja kuwa ufunuo wa mwisho kabisa wa utukufu wa Mungu ufafanuzi hasa wa Mungu na kwa tendo hili la kubadilisha maji kuwa divai, hakika anadhihirisha utukufu wa Mungu. Pengine tunapata ugumu wa kuelewa hayo yote katika tamaduni zetu lakini nadhani

katika tamaduni za kale tunaweza kuelewa vizuri zaidi kwa sababu ya jinsi mvinyo ulivyotumiwa kama jambo la kujikimu na vilevile ni suala la utabiri wa kinabii kuhusu baraka za Mungu katika siku zijazo.

Tutarudi kwa hilo baadaye kidogo. Kwa hivyo, sasa tunageukia njia moja wasomi wameiangalia sehemu hii kutoka 119 hadi 212 na nitaweka hapo kwa ajili yako. Sina hakika sana nadhani ni muhimu sana lakini nadhani ni wazi kutoka kwa utangulizi wa Yohana kwamba Yohana anazungumza juu ya uumbaji mpya.

Yesu ndiye anayeleta nuru na uzima kwa ulimwengu kama vile alivyokuwa muumba wa asili. Kwa hiyo, kwa mara nyingine tena analeta nuru na uzima kwa ulimwengu kupitia ujumbe wake. Kwa hivyo, tuna katika maana fulani iliyodokezwa katika utangulizi wa Yohana ukarabati upya wa uumbaji.

Wengine huchukua mtazamo huo na kisha kusema kile tulicho nacho katika sura ya 1:19 hadi 2:12 ni kwamba tunazo siku saba za uumbaji mpya. Kwa hivyo, 1:19 hadi 28 ingekuwa siku kisha tuna siku inayofuata, siku ya pili, siku ya tatu, siku ya nne, na kisha siku ya tatu baada ya hiyo nne na tatu ni sawa na saba. Kwa hiyo, karamu ya arusi huko Kana ya Galilaya basi ingekuwa mwisho wa juma hilo la kwanza nadhani ungesema siku saba za uumbaji mpya.

Sina hakika sana kwamba nadhani hili ni jambo kubwa lakini kuna wale wanaomsoma John ambao wanadhani ni hivyo naleta kwa mawazo yako kwa utafiti wako mwenyewe ikiwa unajali kuiangalia baadaye. Katika baadhi ya maelezo ya kijiografia tunao makuhani wakuu kutoka Yerusalemu wawakilishi kutoka kwao angalau wanaomtembelea Yohana kule nyikani na tunayo marejeleo ya Bethania ng'ambo ya Yordani hadi Galilaya hadi Bethsaida, Kapernaumu, na Kana. Kwa hiyo hapa kuna karamu ya divai ya karamu ya arusi huko Kana ya Galilaya.

Wawakilishi kutoka Yerusalemu kuja hapa kumtembelea Yohana hapo awali ambapo Yohana alihudumu ni suala la utata. Wengine wanafikiri kwamba Yohana alihudumu kaskazini-mashariki mwa Bahari ya Chumvi. Wengine wanafikiri kwamba alihudumu katika eneo hapa la Mto Yarmouk upande wa mashariki wa Yordani na tutazungumza zaidi kuhusu hilo baadaye Yesu atakaporudi katika eneo hili mwishoni mwa Yohana sura ya 10.

Kwa hiyo maeneo hayo yanahusishwa kama vile marejeleo ya kijiji cha Bethsaida ambacho kiko upande wa kaskazini kidogo upande wa mashariki wa Bahari ya Galilaya. Pia marejeo ya Kapernaumu ambayo iko upande wa kaskazini-magharibi mwa nilisema Bahari ya Chumvi Bahari ya Galilaya na pia bila shaka Kana kijiji cha Kana. Kwa hivyo hiyo ndio athari za kijiografia za maandishi.

Kwa hiyo, tunazo picha za maeneo ambayo yanaweza kuwa Kana ya Galilaya katika nyakati za kale ingawa kuna mjadala kuhusu hilo. Ni kijiji karibu maili tatu kaskazini mashariki mwa Nazareti. Kwa kawaida imekuwa ikihusishwa na Kana ya Galilaya.

Unaweza kuona kwamba inapata jina lake mbali kama Kana kutoka kwa Agano Jipya. Kwa hiyo katika mji huu, kuna mahali ambapo kwa kweli huita kanisa la harusi na kwenye kanisa la harusi hapa kwenye balcony, una maandishi mazuri ya Kilatini. Walikuwa wakifanya arusi huko Kana ya Galilaya na mama yake Yesu alikuwapo.

Kwa hivyo hiyo ndiyo maelezo mafupi ya sanamu iliyopo kwao. Kwa hiyo, katika ghorofa ya chini ya kanisa hilo, kuna chombo cha kuvutia cha mawe cha zamani ambacho kimegeuzwa kuwa kihekalu cha sala na hivyo watu wataacha maombi yao kwenye rafu hapo juu. Sijui ikiwa wanaakiolojia wamechunguza chombo hiki cha zamani cha mawe ili kujua ikiwa kina uhusiano wowote na aina ya chombo ambacho kingetumiwa katika Yohana sura ya 2. Vyombo hivyo vilitengenezwa kwa mawe kwa sababu kulingana na sheria ya marabi jiwe halikupata uchafu wa kiibada na lingeweza kuwekwa kwa muda mrefu zaidi.

Vyombo vya mfinyanzi vingevunjwa, na kutupwa mbali ikiwa wangeuliza aina yoyote ya uchafu wa kiibada. Katika kanisa lingine huko Kana ya Galilaya, kuna chombo kama hicho. Hili ni kanisa la Orthodox la Ugiriki.

Lile lililotangulia lilikuwa kanisa la Roman Catholic lakini unaona hali nyingine hapo. Kwa hivyo, watalii wanaoelekea Kana wanaonyeshwa sehemu kadhaa tofauti ambazo zina masalio ya wakati wa Yesu. Pengine, nani anajua? mimi sifanyi.

Pia tuna Kapernaumu inayohusishwa hapa katika maandishi. Kwa hivyo, hapa kuna mwonekano wa angani wa Kapernaumu baada tu ya uchimbaji wa 1972.

Muundo wa octagonal hapa ni eneo la jadi ambapo ukumbusho wa zamani ulijengwa juu ya magofu ya chini ambayo yanadaiwa kuwa nyumba ya Petro. Tamaduni ya hiyo inarudi karne za mapema. Kulia kwake hapa kuna lile ambalo nyakati fulani linaitwa Sinagogi Jeupe, sinagogi la Kapernaumu.

Kama tujuavyo katika Injili, Yesu alitumia muda mwingi katika sinagogi hili la Kapernaumu. Hata hivyo, sinagogi tinaloliona leo katika magofu ni la karne ya tatu au ya nne na bora zaidi tinaloweza kutumainia ni kwamba sinagogi hili labda limejengwa juu ya msingi wa sinagogi lililopita ambapo Yesu alihudumu. Hii inatazama zaidi kutoka kaskazini hadi chini kuelekea kusini kidogo na hapa unaweza kuona kuta za mawe za mstatili za awali ambazo muundo wa ukumbusho wa octagonal ulijengwa kwa Petro katika nyakati za kale.

Hili lingekuwa sinagogi hapa na kijiji kingine kingekuwa katikati. Zaidi ya karibu-up pale ya jadi St. Peter nyumba. Mtu fulani amejaribu kuonyesha jinsi jambo hilo lingeweza kuonekana kabla ya kumbukumbu zote za upili kujengwa juu yake.

Tangu picha hizo zichukuliwe, kanisa katoliki la Roma limejengwa juu ya nyumba ya Petro, nyumba ya kitamaduni ya Petro. Kama unavyoweza kuona wamerejesha sinagogi kwa kiasi fulani na vitalu vya ujenzi ambavyo wamevipata kwenye tovuti na kuvirudisha mahali vilipokuwa hapo awali. Kwa hivyo, ukitazama Kapernaumu leo, unaenda Israeli kama mtalii, lazima uingie kanisani hapa kwa hatua hizi hapa.

Mara tu unapoingia ndani ya kanisa, kituo kiko wazi. Unaweza kutazama chini juu ya nyumba ya kitamaduni ya Petro huko Kapernaumu. Inafurahisha hapo kwamba baadhi ya mabaki ya kiakiolojia ni pamoja na Nyota ya Daudi, nadhani mojawapo ya zile za awali ambazo zimewahi kugunduliwa, mradi tu taswira ya kuvutia ya Sanduku la Agano lenye magurudumu.

Lakini sidhani kama hiyo ilikuwa njia ambayo ilipaswa kujengwa kulingana na Torati. Kwa hivyo, tunapofikiria juu ya Yohana Mbatizaji na Yesu wakihama kutoka jiografia hadi kwa ushuhuda wa Yohana, inafurahisha kuona kwa undani kile tulichoambiwa juu ya Yohana katika utangulizi na jinsi hiyo inavyoonekana. Tuliambiwa katika utangulizi Yohana hakuwa nuru na tunaambiwa katika mstari wa 15 kwamba Yohana alisema, yeye ajaye baada yangu alikuwa kabla yangu.

Kwa hivyo, kile anachosema katika sura ya 1 kama masimulizi yanaanza yanahusika sana katika hilo. Mimi siye Kristo, nilibatiza kwa maji tu. Tazama mtu mwingine ni Mwanakondoo wa Mungu, sio mimi.

Yule ambaye unaona roho ikimshukia na kubaki ndiye unayehitaji kumtafuta. Tazama Mwanakondoo wa Mungu. Ushuhuda wa Yohana uko wazi kabisa hapa na tutauona zaidi baadaye katika sura ya 3 na 5 na hata mwishoni mwa Yohana kama sura ya 10.

Tuna baadhi ya majina ya kimasihi ya kuvutia sana katika Yohana sura ya 1. Tunaweza kuchukua mfululizo huu wote wa video na kukuza kile vichwa hivi vinasema, lakini inashangaza ni ngapi tofauti zinazotokea hapa katika sehemu hizi za mwanzo za sura. Yesu anaitwa Masihi. Huyu atakuwa ndiye aliyetiwa mafuta.

Tuna vidokezo kuhusu hilo katika Agano la Kale, hasa katika Isaya 61 na Danieli sura ya 9. Yohana anaulizwa kama yeye ndiye nabii. Neno hilo nabii pengine linarejelea andiko katika Kumbukumbu la Torati 18 ambapo Musa anaambiwa kwamba Mungu atamtuma nabii mwingine kama yeye ambaye maneno yake yanahitaji kushughulikiwa na watu wa Israeli na kama sivyo kutakuwa na matokeo. Usemi huu wa nabii unakuja tena katika Yohana sura ya 6 baada ya Yesu kuwalisha makutano huko.

Hii ilikuwa njia ya kawaida ya kufikiri juu ya sura ya kimasiya, nabii ambaye angekuja kama Musa kutoka Kumbukumbu la Torati 18. Pia, anaitwa Mwana-Kondoo wa Mungu mara kadhaa katika sura hii, pengine akidokeza angalau kuita taswira katika akili ya msomaji wa Isaya 53 ya Mwana-Kondoo ambaye anapelekwa kuchinjwa na kunyamaza. Mwana wa Mungu, wakala wa Mungu, yule anayemwakilisha Mungu duniani.

Neno rabi linamaanisha tu mwalimu wangu au mkuu wangu. Masihi tena katika mstari wa 41. Mfalme wa Israeli mstari wa 49.

Mwana wa Adamu katika mstari wa 51, tena akirejea Danieli sura ya 7 pengine. Majina haya yote ni muhimu sana na mengi yao yatatolewa baadaye katika Yohana na tutakuwa na fursa ya kuyatazama tena. Iliposemwa kwamba tumempata yule ambaye Musa na manabii waliandika habari zake, unaweza kufikiria vifungu vingi tofauti vya Agano la Kale ambavyo vinaweza kuwa na uhusiano na maoni hayo.

Tukitazama nyuma kwenye Agano la Kale na kulisoma jinsi Yohana angeisoma, tutaelewa basi kwamba sauti ya Mungu katika Mwanzo sura ya 1, iwe nuru, ilikuwa ni sauti ya Yesu. Tungeelewa kwamba Musa alipotaka kupata mwono mzuri zaidi wa Mungu katika Kutoka 33, alichotaka kuona ni Yesu ambaye alifunua utukufu wa Mungu kikamilifu. Tunapoangalia jinsi walivyokuwa wakimuuliza Yohana kama yeye ndiye nabii na kama alisema siye, alikuwa ni sauti kule nyikani.

Inarejelea hapo kwenye Isaya 40 na vile vile Kumbukumbu la Torati 8. Isaya 53 katika Yohana 1:29. Yohana 1:32 na 33 husema juu ya roho kushuka na kukaa juu yake. Isaya 42 inazungumza kuhusu jinsi Mungu atakavyotuma roho yake kwa mteule wake. Rejea ya Masihi katika 1:41 inaweza kuwa inarejelea Danieli 9:25 na maandishi mengine.

Malaika wakipanda na kushuka juu ya mwana wa Adamu, wanakumbuka Mwanzo sura ya 28 mstari wa 12, na uzoefu wa Yakobo huko. Hatimaye, katika sura ya 2 mstari wa 3, kwenye karamu ya arusi na hawana divai yoyote, labda inaweza kuwa dokezo la Zaburi 104 na mstari wa 15. Inatufanya tufikirie jinsi maji na divai vinaweza kuwa ishara ya kitu hapa katika Yohana sura ya 2. Angalau inasadikika katika Yohana 2 kwamba tunaambiwa muujiza huu sio tu kuonyesha uwezo wa Yesu wa kugeuza mvinyo kwa njia ya kifananisho tu, bali pia uwezo wa Yesu wa kugeuza mvinyo kuwa mfano wa maji. Wakati ujao wa Mungu kwa Israeli ulikuwa tayari umewadia.

Kwa hiyo, tunayo mengi ya kusema kuhusu maji katika injili ya Yohana. Inatumika katika sura nyingi na mara tunapopita hapa katika sura ya 2, maji huwa kitu kizuri sana, kitu chanya sana. Labda taswira ya Agano la Kale kama ile ya Ezekieli 36 iko nyuma yake kwa sababu katika Ezekieli 36 tunaambiwa kwamba Mungu atamwaga maji safi juu ya Israeli na kuwapa roho mpya, moyo mpya.

Kwa hiyo, maji na usafi wa kiroho vimeunganishwa hapa katika Ezekieli 36 , kwa hiyo hatushangai kuipata katika Yohana 7, katika Yohana 4, na vilevile wakati Yesu anazungumza na Nikodemo katika sura ya 3 na mstari wa 5. Kwa nini, unafikiri, kwamba Yohana alikuwa akibatiza ili kuwafanya watu wafikirie kuhusu hitaji la Masihi? Kwa sababu Israeli ilihitaji kutakaswa. Kwa hiyo, kuosha kwa maji kulikuwa ni ishara, kusema kidogo, ikiwa si sakramenti, ya utakaso wa kiroho, na uamsho wa kiroho ambao Mungu alikuwa akiumba katika Israeli. Vipi kuhusu mvinyo? Vema, ikiwa tutasoma maandiko haya yote ya Agano la Kale na kuyafikiria na kujaribu kuweka kando maoni yetu ya kitamaduni ya kisasa ya pombe kwa muda mfupi tu, tutajifunza kwamba divai ilikuwa zawadi bora ya Mungu kwa watu wa Israeli. Kuwa na mazao mengi ya zabibu na kuweza kula zabibu na kutengeneza divai ilikuwa ishara ya baraka za Mungu, si katika siku hiyo tu, bali ilikuwa njia ambayo ulizungumza juu ya wakati ujao wa kinabii.

Kwa hivyo, ukianza kusoma baadhi ya vifungu hivi katika Isaya na Yereimia na Yoeli, utajifunza kwamba divai ilikuwa njia ya kuelezea baraka kuu ya Mungu wakati Israeli wangepokea baraka kamili za Mungu katika siku zijazo wakati Mungu angerudisha Israeli kwenye ustawi. Sehemu ya ufanisi huo ingekuwa wingi wa divai. Haya yote kusema kwamba hakuna shaka Agano la Kale linashutumu ulevi na unywaji pombe kupita kiasi, na tunasoma maandiko mengi juu yake katika Mithali na pia katika Manabii kuhusu jinsi ulevi ni dhambi, ambayo inapaswa kuepukwa.

Kwa hakika tunaweza kuona kwamba katika utamaduni wetu wa kisasa, matokeo ya ulevi. Wakati huohuo, hata hivyo, matumizi mabaya ya zawadi nzuri kutoka kwa Mungu si sawa na kusema kwamba kitu kama hiki ni kitu kibaya yenyewe. Kwa hivyo, katika andiko langu la kinabii, ambalo linazungumza juu ya Mungu kuwabariki Israeli kwa wingi katika siku zijazo kwa divai nyingi, na kwa kulinganisha na Musa na Yesu katika sura ya 1, aya ya 14 hadi 18, inaonekana kwangu kwamba Yesu kubadilisha maji kuwa divai labda ni njia ya kuzungumza juu ya jinsi siku zijazo kwa Israeli sio tu kuwa suala la usafi wa kiibada.

Utakumbuka jinsi sufuria za mawe zilizojaa maji zingetumika kama suala la utakaso wa kiibada, na utakaso wa kiibada, kulingana na Yohana 2, kumfuata Mungu kwa kweli sio tu suala la utakaso wa kiibada, sio kwamba hilo ni jambo baya ndani yake, lakini pia ni kupitia mvinyo ya baraka za Mungu za eskatolojia. Kwa hiyo, kuna zaidi kwa baraka za Mungu kuliko tu kujitakasa kwa maji. Pia inangojea baraka ya mwisho kabisa ya Mungu ije kwa Israeli, hapa ikifananishwa na divai ambayo Yesu anatengeneza.

Kwa hiyo, nadhani ina umuhimu wa kinabii na inaonyesha kwamba Yesu sasa anaonyesha mapambazuko ya baraka za mwisho za Mungu kwa watu wa Israeli. Na kuanzia sasa na kuendelea, hata katika Yohana, maji yanakuwa ni kitu kizuri sana, jambo la muhimu kwa jinsi yanavyoeleza jinsi Yesu anavyosema kumwagilia katika Roho na njia ambayo hasa inatumika katika Yohana 7, mstari wa 37, na kufuata.

Jambo lingine tunalohitaji kuzungumzia hapa, kuhusu sura ya 2, ni rejea ya Yesu kwa saa yake ambayo bado haijaja.

Mama ya Yesu, anapoona neno Mariamu halitumiki hapa, kwa urahisi mama yake Yesu katika sura ya 2, mstari wa 1. Anamwambia kwamba hawana divai. Anampa karibu karipio. Kwa kweli, sio kukemea sana, ni aina ya taarifa ya umbali.

Mwanamke, kwanini unanihusisha? Au hiyo ni nini kwangu? Saa yangu bado haijafika. Kwa kweli hii ni kusema, hii sio shida yangu. Sijaitwa kutunza aina hii ya biashara.

Hata hivyo, Maria anajua kwamba Yesu ana uwezo wa kushughulikia tatizo hilo. Anawaambia tu watumishi, fanyeni chochote atakachowaambia. Samahani, itabidi nipate maji ya kunywa.

Kwa hiyo, Yesu anapomwambia Mariamu, saa yangu bado haijafika, naamini maana yake ni kusema, sitafanya onyesho la kuvutia hapa la kushughulikia tatizo hili, kwa sababu wakati wangu, saa yangu, ambayo katika Yohana, kama tutakavyoona, inazungumza juu ya msalaba, juu ya ukombozi, na mateso, na Pasaka. Sio wakati wa hilo bado. Na nikianza kutumia nguvu za miujiza hapa kwa njia ya wazi sana, hii itafanya mpira kwenda haraka sana, na mambo yatakuwa kama theluji, na saa yangu bado haijafika.

Kwa hivyo, kwa maana fulani, hii ni kidogo, sio karipio haswa, lakini kumwambia Mariamu, hii sio shida yangu. Kushughulikia tatizo hili si lazima kuwa kitu ambacho Baba anacho kwangu kufanya kwa wakati huu. Kwa hiyo, basi hadithi inasimuliwa kuhusu jinsi Yesu anaposhughulikia tatizo hilo, anafanya hivyo kwa njia isiyoonekana sana, ili asisababishe itikio kubwa kwa hilo.

Kinywaji kingine cha maji. Pole kwa upotoshaji. Kwa hivyo, ikiwa tungechukua muda kutazama vifungu hivi, unaweza kufanya hivyo kwa kuwa una wakati katika siku zijazo.

Yesu anazungumza juu ya saa yake kuwa haikuja mara kadhaa, akituongoza hadi siku zake za mwisho huko Yerusalemu. Tunaambiwa katika sura ya 12, hata hivyo, kwamba saa yake imefika, na hiyo kimsingi inarejelea mateso na msalaba. Kwa hiyo, saa katika Yohana basi inatazamia katika sura ya 2, 7, na 8, wakati katika Yerusalemu ambapo Yesu atakufa na kufufuliwa.

Lakini neno saa pia linatumika katika Yohana katika sehemu nyingi kuelezea siku za mbeleni, siku zijazo za kieskatologia za Mungu, saa inakuja, na sasa ni aina ya lugha. Kwa mfano, anapozungumza na mwanamke wa Samaria katika Yohana 4, na kisha pia katika Yohana 5 na sura ya 16, anapowaonya wanafunzi kuhusu magumu ambayo

watakabiliana nayo katika siku zijazo, anatumia usemi, saa bado haijafika. Kwa hiyo, saa katika Yohana inahitaji kutazamwa na kueleweka kwa makini.

Katika Yohana 2:11, tunaambiwa kwamba hii ilikuwa ishara ya kwanza ya miujiza ya Yesu, ambayo alifanya huko Kana ya Galilaya. Alifunua utukufu wake na wanafunzi wake wakaweka imani ndani yake. Maneno haya ambayo tumesisitiza hapa yote ni maneno muhimu katika Yohana.

Kwa hiyo, muujiza huu wa kwanza ambao Yesu alifanya hutufanya tuelewe kile kitakachokuja kuhusiana na ishara za Yesu, jinsi zinavyodhihirisha utukufu wake, na jinsi udhihirisho huu wa utukufu wake kupitia ishara unavyoleta watu kwenye imani. Kwa hiyo, hii ni sehemu muhimu ya theolojia ya Yohana ambayo tunahitaji kuiangalia tunapoendelea na somo katika sura zinazokuja. Asante.

Huyu ni Dk. David Turner katika mafundisho yake juu ya Injili ya Yohana. Hiki ni kipindi namba nne, ushuhuda wa Yohana na ishara ya kwanza ya Yesu huko Galilaya. Yohana sura ya 1 mstari wa 19 hadi sura ya 2 mstari wa 12 .